

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Helena
Nazwisko: Zaleska
Nazwisko rodowe: Wilk
Miejsce urodzenia: Trawniki
Data urodzenia: 19-11-1903
Imię ojca: Wojciech
Imię matki: Anna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta kontrolno-śledcze prowadzone przez PUBP, a następnie PUdsBP w Tarnobrzegu przeciwko członkom organizacji Młodzieżowy Ruch Oporu (MRO) w tym także Heleny Zaleskiej. Wymieniona oskarżona została o to, że od lutego do listopada 1949 należała na terenie powiatu tarnobrzesckiego do "nielegalnej" organizacji Młodzieżowy Ruch Oporu (MRO), której celem była m.in zmiana ówczesnego ustroju Polski, inspirowała jej działalność (wydawanie poleceń Komendantowi Głównemu) oraz przekazywała środki finansowe na jej cele. Śledztwo w sprawie wszczęto w dniu 01.02.1950 i prowadzono do dnia 31.03.1950. Akta złożono w archiwum pod sygn. 7994, finalnie 19.01.1968 przerejestrowano do sygn. 2012/III	IPN Rz 03/8 (2012/III).	W materiałach o sygn. IPN Rz 03/8 Helena Zaleska podaje w swoim życiorysie, że po podjęciu pracy maszynistki w Zarządzie Wojewódzkim PSL została aresztowana - "zdaje się w listopadzie 1946 zostałam zatrzymana przez WUBP w Krakowie. Na przesłuchaniu zarzucono mi kontakt z zagranicą. Siedziałam zdaje się do lutego 1947 r. Zostałam przesunięta do Pow. Zarządu PSL w sierpniu 1947 r. zostałam ponownie zatrzymana przez PUBP w Krakowie, siedziałam trzy tygodnie, starano się mnie przekonać o szkodliwej działalności PSL". W innym miejscu uzupełnia: "w listopadzie 1947 r. zostałam zatrzymana po raz trzeci w związku z ucieczką Mikołajczyka. W wigilię Bożego Narodzenia w roku 1947 zostałam zwolniona".
Materiały operacyjne dotyczące rozpracowania organizacji pn. Młodzieżowy Ruch Oporu (MRO), prowadzone przez Referat V PUBP/PUdsBP w Tarnobrzegu w okresie latach 1949-1956. Helena Zaleska (profesorka Gimnazjum w Tarnobrzegu) występuje w materiałach jako osoba, która wiedziała o istnieniu "nielegalnej" organizacji i popierała jej działania oraz osoba przekazująca wsparcie finansowe na cele organizacji (zakup broni). Została za powyższe aresztowana przez organy bezpieczeństwa. Materiały złożono w archiwum pod sygn. 39415, a następnie 25.03.1970 pod sygn. 7690/II.	IPN Rz 042/1867 (7690/II).	
Akta prokuratorskie prowadzone w okresie od 19.11.1949 do 07.11.1950 przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Rzeszowie w sprawie m.in. Heleny Zaleskiej, oskarżonej o to, iż od marca do listopada 1949 udzielała systematycznej pomocy członkom "nielegalnej" organizacji Młodzieżowy Ruch Oporu (MRO) działającej na terenie powiatu tarnobrzesckiego, której celem była m.in zmiana ówczesnego ustroju Polski.	IPN Rz 108/5331 (Pr. II 664/49).	

Akta sprawy sądowej nr Sr. 215/50 prowadzone od 19.11.1949 przeciwko członkom organizacji Młodzieżowy Ruch Oporu (MRO) działającej na terenie Tarnobrzega i powiatu tarnobrzckiego od grudnia 1948 do listopada 1949 oraz przeciwko Helenie Zaleskiej, która udzielała systematycznej pomocy finansowej organizacji, a w szczególności jej szefowi. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 26.05.1950 skazana została na karę 12 lat pozbawienia wolności, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa.

IPN Rz 107/1066 t. 1-3 (Sr. 215/50).

Informacje odnoszące się do w/w znajdują się w Terminarzu spraw prowadzonych przez PUBP w Tarnobrzegu oraz w Księdze kontrolnej Biura Ewidencji PUBP w Tarnobrzegu (za lata 1946-1953).

IPN Rz 50/61, IPN Rz 50/62.

Zapisy odnoszące się do Heleny Zaleskiej znajdują się w Repertorium Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie. (Księga prowadzona od 03.01.1949 do 10.03.1950), Repertorium wykonania kar Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie za rok 1951, Wykazie osób aresztowanych w latach 1948-1949 oraz w Wykazie osób aresztowanych w roku 1950.

IPN Rz 65/7, IPN Rz 65/23, IPN Rz 65/55, IPN Rz 65/56.

Helena Zaleska została aresztowana w dniu 18.11.1949, a następnie osadzona w Więzieniu w Rzeszowie (31.05.1950). Kolejno zasądzony wyrok odbywała w Więzieniu w Fordonie (od 06.11.1951) oraz w Więzieniu w Inowrocławiu (26.08.1952).

Karta Dw-68 z kartoteki skazanych MSW.

Charakterystyka nr 38 dotycząca organizacji "Młodzieżowy Ruch Oporu" (MRO) działającej na terenie powiatu tarnobrzckiego w okresie od grudnia 1948 do listopada 1949. Celem organizacji była „walka z ustrojem Demokracji Ludowej, szerzenie wrogiej propagandy (...), występowanie przeciwko sojuszowi Polski ze Związkiem Radzieckim". Helena Zaleska wymieniona jest jako pomocnik organizacji (wspomagała ją materialnie oraz udzielała schronienia i żywności jej przywódcy. Została aresztowana przez PUBP w Tarnobrzegu 18.11.1949. Materiały opracował w roku 1978 Wydział „C” KW MO w Rzeszowie.

IPN Rz 05/58.